

Warszawa, dnia 11 września 2014 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER
ADMINISTRACJI I CYFRYZACJI
DKSiW-WKiN.0811.15.2014

Egz. Nr ...1...

**Pan
Piotr Litwa
Wojewoda Śląski**

**Śląski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

z kontroli zrealizowanej w trybie zwykłym, ujętej w Planie kontroli do realizacji przez Departament Kontroli, Skarg i Wniosków MAC w 2014 w roku, na temat: *realizacja ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* przez Wojewodę Śląskiego.

Zespół kontrolny Departamentu Kontroli, Skarg i Wniosków Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w składzie:

- kierownik zespołu – – starszy specjalista w Wydziale Kontroli i Nadzoru DKSİW MAC, posiadający upoważnienie Nr 21/2014 z dnia 26 marca 2014 r.,
- członek zespołu – – podreferendarz w Wydziale Kontroli i Nadzoru DKSİW MAC, posiadający upoważnienie Nr 22/2014 z dnia 26 marca 2014 r.,

przeprowadził na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej*¹ w dniach 7 kwietnia – 8 maja 2014 r. kontrolę w trybie zwykłym.

Celem kontroli było dokonanie oceny realizacji przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego*² przez Wojewodę Śląskiego.

Zakres kontroli obejmował następujące zagadnienia:

- Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru ich właściwości zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach.

¹ Dz. U. Nr 185, poz. 1092.

² tekst jednolity Dz. U. z 2012 r., poz. 1460.

- Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego*, tj. korzystania z możliwości żądania od starostów uzupełnienia wykazów z określeniem terminu i zakresu uzupełnienia; kontroli wykonywania obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a cyt. ustawy i bieżącego przekazywania z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej danych ze sprawozdań, o których mowa w art. 1a ust. 1 ustawy, Głównemu Geodecie Kraju; zawiadamiania o niewykonywaniu obowiązku, o którym mowa w art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy, właściwego organu sprawującego nadzór nad działalnością organów wymienionych w przepisach.
- Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego*³.

Kontrolą objęto okres od dnia 1 stycznia 2013 r. do dnia 31 marca 2014 r.

Na podstawie analizy dokumentacji źródłowej oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień zespół kontrolny ocenił realizację przepisów ustawy *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* przez Wojewodę Śląskiego w następujący sposób:

- Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru ich właściwości zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach - **pozytywnie z nieprawidłowościami**.
- Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* - **pozytywnie z nieprawidłowościami**.
- Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego* - **pozytywnie z uchybieniami**.

Podsumowując wyniki analizy dokumentacji źródłowej dotyczącej kontrolowanych zagadnień oraz otrzymanych pisemnych wyjaśnień **pozytywnie z nieprawidłowościami** oceniono realizację przepisów ustawy *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* (dalej: *ustawa o ujawnieniu*) przez Wojewodę Śląskiego.

Powyższa ocena wynika ze stwierdzonych w toku kontroli następujących ustaleń:

W kontrolowanym okresie urząd Wojewody Śląskiego pełniły dwie osoby. Do dnia 27 lutego 2014 r. urząd Wojewody Śląskiego pełnił Pan Zygmunt Łukaszczyk, natomiast od dnia 12 marca 2014 r. Pan

³ Dz. U. z 2012 r., poz. 1056.

Piotr Litwa. Zagadnienia związane z realizacją przepisów ustawy *o ujawnieniu* w imieniu Wojewody realizował Oddział do Spraw Gospodarki Nieruchomościami Skarbu Państwa, którego kierownikiem jest Pani Krystyna Szpil. Ww. Oddział funkcjonuje w ramach Wydziału Nadzoru Właścicielskiego, kierowanego przez Panią Dyrektora Dariusza Kolonko. Zadania dotyczące nadzoru wynikającego z przepisów ustawy w zakresie prowadzenia kontroli realizował Wydział Kontroli i Audytu⁴ (obecnie Wydział Kontroli⁵), którego Dyrektorem jest Pani Barbara Ciemąła.

A. Terminowość przekazywania przez Wojewodę Głównemu Geodecie Kraju danych z obszaru ich własności zawartych w otrzymanych wykazach i sprawozdaniach.

Terminowość przekazywania przez Wojewodę do Głównego Geodety Kraju (dalej: GGK) uzupełnionych wykazów nieruchomości, które z mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność albo własność jednostek samorządu terytorialnego, a także niestanowiących własności Skarbu Państwa albo własności jednostek samorządu terytorialnego i niepozostających w posiadaniu ich właścicieli, nieruchomości zabudowanych, w których lokale zajmowane są przez osoby objęte przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. *o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego*⁶ została określona przepisem art. 1a ust. 4 ustawy *o ujawnieniu*. Przywołanym przepisem ustawodawca zobowiązał Wojewodę do przekazania GGK w terminie do 19 lipca 2013 r. z wykorzystaniem infrastruktury teleinformatycznej dane, jakie otrzymał od starostów w oparciu o przepisy art. 1a ust. 1 i 3 ustawy.

Z kolei art. 4a ust. 2 ww. ustawy obliuguje Wojewodę do bieżącego przekazywania GGK półrocznych sprawozdań z wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 2 i art. 2a ustawy, tj. ze składania we właściwych sądach rejonowych wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa.

W trakcie podjętych czynności zespół kontrolny stwierdził, że Wojewoda Śląski nie przekazywał GGK uzupełnionych wykazów, o których mowa w art. 1a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*, a także sprawozdań sporządzanych przez starostów, o których mowa w art. 4a ust. 1 ww. ustawy, ponieważ starostowie ww. wykazy i sprawozdania bezpośrednio przekazywali GGK, importując dane do Modułu Nieruchomości Skarbu Państwa systemu Integrującej Platformy Elektronicznej (dalej: IPE).

Opisany sposób przekazywania wykazów i sprawozdań był wynikiem pisma GGK⁷ oraz pisma z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji⁸, którymi zalecono odpowiednio by starostowie samodzielnie generowali i importowali pliki sprawozdań w systemie IPE, przy jednoczesnej analizie raportów błędów, a w piśmie z Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji jednoznacznie wskazano, że przekazywanie danych następuje w sposób automatyczny podczas ich importu w IPE przez starostów

⁴ Zgodnie z regulaminem Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 180/09 Wojewody Śląskiego z dnia 1 lipca 2009 r.

⁵ Zmiana wprowadzona zarządzeniem nr 339/13 Wojewody Śląskiego z dnia 31 grudnia 2013 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

⁶ Dz. U. z 2005 r., Nr 31, poz. 266 z późn. zm.

⁷ Pismo Głównego Geodety Kraju, Pani Jolanty Orlińskiej z dnia 9 lutego 2011 r., sygn.. KN-5040-02/11.

⁸ Pismo Sekretarza Stanu w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji, Pana Stanisława Huskowskiego z dnia 13 czerwca 2013 r., sygn. DAP-WN-693-15/2013/LKa.

pod nadzorem wojewodów. Wojewodów zobligowano do monitorowania prawidłowości i kompletności dokonywanych importów.

(Dowód: akta kontroli str. 199-202)

Mając powyższe na uwadze, ocenie nie podlega sposób przekazywania przez Wojewodę danych o których mowa w art. 1a ust. 4 oraz art. 4a ust. 2 ustawy *o ujawnieniu*, w odniesieniu do danych zawartych w uzupełnionych wykazach i sprawozdaniach zaimportowanych do IPE przez starostów i prezydentów miast.

Po dokonaniu analizy zasilania systemu IPE uzupełnionymi wykazami z poszczególnych powiatów województwa śląskiego, zespół kontrolny ustalił, że w kontrolowanym okresie tylko z terenu 4 powiatów⁹ dokonano importu 6 uzupełnionych wykazów, przy czym 2 importów¹⁰ dokonał Centralny Ośrodek Geodezji i Kartografii (dalej: CODGiK). Jednocześnie stwierdzono, że 2 importów¹¹ dokonano z przekroczeniem ustawowego terminu - 19 maja 2013 r., tj. w dniu 27 maja 2013 r. zaimportowano uzupełniony wykaz z miasta na prawach powiatu Świętochłowice, a 7 czerwca 2013 r. zaimportowano uzupełniony wykaz z terenu miasta na prawach powiatu Rybnik, przy czym był to 3 import uzupełnionego wykazu dokonany przez ww. miasto.

(Dowód: akta kontroli str. 294)

Urzędy posiadające bezpośredni dostęp do IPE z pominięciem Wojewody zasiłały system półrocznymi sprawozdaniami, tj. 36 podmiotów, w tym 17 starostów i 19 prezydentów miast na prawach powiatu. Podmiotom, które takiego dostępu nie miały Wojewoda przesyłał za pośrednictwem poczty elektronicznej wygenerowane z IPE pliki, o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w *sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego* - dotyczyło to 359 podmiotów z województwa śląskiego, w tym urzędów miast, urzędów gmin, nadleśnictw, agencji nieruchomości rolnych, regionalnych zarządów gospodarki wodnej, Urzędu Marszałkowskiego.

(Dowód: akta kontroli str. 146-158)

W terminie do 15 stycznia oraz do 15 lipca każdego roku poszczególne podmioty były zobligowane do przekazania Wojewodzie półrocznych sprawozdań z wykonania obowiązku składania w sądach wniosków o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności Skarbu Państwa i wniosków o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez Skarb Państwa.

Na podstawie otrzymanych w dniu 10 kwietnia 2014 r. wykazów, tj. *Wykaz jednostek, które nie przekazały sprawozdania za II półrocze 2012 r., Wykaz jednostek, które nie przekazały sprawozdania za I półrocze 2013 r., Wykaz jednostek, które nie przekazały sprawozdania za II półrocze 2013 r.*, stwierdzono, że za II półrocze 2012 r. 120 podmiotów z województwa śląskiego nie przekazało Wojewodzie sprawozdań z realizacji zadań wynikających z art. 2 oraz art. 2a ustawy *o ujawnieniu*, za

⁹ Powiat rybnicki oraz miasta na prawach powiatu: Bielsko-Biała, Rybnik, Świętochłowice.

¹⁰ Import uzupełnionych wykazów z terenu powiatu rybnickiego i miasta na prawach powiatu Bielsko-Biała.

¹¹ Import z terenu miasta na prawach powiatu Rybnik i Świętochłowice.

I półrocze 2013 r. sprawozdań nie przekazało 80 podmiotów, a za II półrocze 2013 r. takich sprawozdań nie przekazało 70 podmiotów.

(Dowód: akta kontroli str. 221-230)

Zespół kontrolny dokonał analizy terminowości przekazywania Wojewodzie sprawozdań przez zobligowane do tego podmioty oraz importów sprawozdań do IPE za II półrocze 2012 r., I półrocze 2013 r. i II półrocze 2013 r., na pobranej próbie, tj. 8 podmiotów¹² dla każdego półrocza.

W trakcie prowadzonych czynności kontrolnych w systemie IPE oraz wyjaśnień otrzymanych od Wojewody¹³ ustalono, że Wojewoda indywidualnie dla każdego podmiotu importował sprawozdania do systemu IPE.

(Dowód: akta kontroli str. 205-208)

Na podstawie przeprowadzonej analizy importów sprawozdań dokonanych do systemu IPE za II półrocze 2012 r. zespół kontrolny stwierdził, że:

- Wojewoda zasilił system sprawozdaniami otrzymanymi od 4 podmiotów¹⁴, co stanowi 50 % wszystkich zbadanych przypadków. Importów dokonano w dniach 18-21 stycznia 2013 r.;
- w 3 przypadkach¹⁵, czyli w 37,5% analizowanych importów, stwierdzono brak zasilenia systemu sprawozdaniem. Brak importu sprawozdań spowodowany był nieprzekazaniem ich Wojewodzie przez zobowiązane do tego podmioty;
- ze względu na niejednoznacznie opisane zaimportowane przez Wojewodę pliki z powiatu bielskiego, nie można było stwierdzić, czy system IPE został zasilony sprawozdaniem z gminy Porąbka. Na podstawie *Wykazu jednostek, które nie przekazały sprawozdania za II półrocze 2012 r.* ustalono, że Urząd Gminy w Porąbce nie przekazał Wojewodzie wskazanego sprawozdania, zatem Wojewoda nie miał możliwości dokonania importu.

Zaznaczyć należy, że uchybieniem ze strony Wojewody jest niejednoznaczne opisywanie importowanych do systemu plików sprawozdań, co znaczenie utrudnia weryfikację dokonywanych zasileń systemu IPE.

(Dowód: akta kontroli str. 221-224, 285-287)

Zespołowi kontrolnemu nie zostały przekazane dokumenty potwierdzające datę otrzymania przez Wojewodę plików sprawozdań za II półrocze 2012 r. przez zobligowane do tego jednostki. W wyjaśnieniach¹⁶ Wojewoda Śląski poinformował, że w związku z brakiem przepisów nakazujących przechowywanie dokumentacji dotyczącej aktualizacji danych w IPE, jak również z uwagi na ograniczoną pojemność skrzynki e-mail, wcześniejsza dokumentacja nie jest przechowywana.

(Dowód: akta kontroli str. 193-194)

W związku z powyższym nie ma możliwości ustalenia okresu jaki upłynął pomiędzy dniem otrzymania sprawozdania przez Wojewodę, a dniem jego zaimportowania do IPE .

¹² Urząd Gminy Porąbka, Urząd Gminy Istebna, Urząd Gminy Mstów, Urząd Miasta i Gminy Kłobuck, Urząd Gminy Pawonków, Urząd Gminy Pawłowice, Urząd Gminy Świerklany, Urząd Gminy Pszów.

¹³ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 10 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

¹⁴ Urząd Gminy Istebna, Urząd Gminy Mstów, Urząd Gminy Kłobuck i Urząd Gminy Pawłowice.

¹⁵ Urząd Gminy Pawonków, UG Świerklany i Urząd Miasta Pszów

¹⁶ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

Zgodnie § 18 ust. 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2011 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych¹⁷, przesyłki adresowane na indywidualne skrzynki poczty elektronicznej mające istotne znaczenie dla odzwierciedlenia przebiegu załatwiania i rozstrzygnięcia spraw przez podmiot, rejestruje się, dołączając do metadanych opisujących przesyłkę odpowiednie wiadomości poczty elektronicznej wraz z załącznikami, przy czym rejestracja może być wykonana przez punkt kancelaryjny lub bezpośrednio przez prowadzącego sprawę. Podkreślić należy, że zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt, akta rejestrowane pod hasłem klasyfikacyjnym „Nadzór nad ujawnieniem w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego” otrzymują kategorię archiwalną BE5, a zatem wszystkie wiadomości otrzymywane i przekazywane drogą elektroniczną a dotyczące ww. nadzoru Wojewody, powinny być zarejestrowane w EZD i przechowywane przez 5 lat, a następnie poddane ekspertyzie oceniającej ewentualny dalszy okres przechowywania. Brak rejestracji korespondencji dotyczącej ujawniania w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego oraz brak jej przechowywania przez okres 5 lat stanowi naruszenie § 18 ust. 3 ww. rozporządzenia.

Na podstawie analizy pobranej próby sprawozdań za I półrocze 2013 r. stwierdzono, że wszystkie podmioty wywiązały się z obowiązku przesłania Wojewodzie sprawozdań w terminie do 15 lipca 2013 r. Jednocześnie ustalono, że Wojewoda importował pliki w dniach 16-17 lipca 2013 r., tj. w terminie od 1 do 6 dni od daty ich otrzymania.

Dokonując analizy sprawozdawczości za II półrocze 2013 r. zespół kontrolny stwierdził, że:

- w 2 przypadkach¹⁸ (25% analizowanych spraw) Wojewoda nie zaimportował do systemu sprawozdań, bowiem nie otrzymał ich od zobligowanych podmiotów. Powyższe znalazło również odzwierciedlenie w Wykazie jednostek, które nie przekazały sprawozdania za II półrocze 2013 r.;
- importowane pliki sprawozdań zostały nieprecyzyjnie opisane, w związku z czym po opisie plików nie można jednoznacznie ustalić, kiedy Wojewoda zasilił system sprawozdaniem przekazanym przez Urząd Miasta i Gminy Kłobuck;
- w jednym przypadku¹⁹, co stanowi 12,5 % analizowanych importów, jednostka przekazała Wojewodzie sprawozdanie w dniu 17 stycznia 2014 r., przekraczając tym samym termin wynikający z przepisu art. 4a ust. 1 ustawy o ujawnieniu o 2 dni. Z kolei Wojewoda zasilił system otrzymanym sprawozdaniem dopiero w dniu 25 lutego 2014 r., czyli po 39 dniach od daty otrzymania.

(Dowód: akta kontroli str. 285-287)

Zespół kontrolny na podstawie pobranej próby ustalił, że Wojewoda importował do systemu IPE otrzymane pliki sprawozdań w terminach od 39 do 47 dni od daty ich otrzymania. Wyjaśniając

¹⁷ Dz. U. Nr 14, poz. 67.

¹⁸ Urząd Gminy Świerklany, Urząd Miasta Pszów.

¹⁹ Urząd Gminy Istebna.

powyższe, Wojewoda stwierdził²⁰, że „wobec przekazywania ogromnej ilości sprawozdań wysiłki wojewody (pracownika realizującego powyższe zadanie) są skupione na terminowym i bieżącym przekazywaniu plików sprawozdawczych do systemu IPE. Jednakże mając na względzie ilość sprawozdań i tylko jedną osobę wykonującą te zadania mogą zdarzać się sytuacje, które zostały zauważone przez zespół kontrolny. Ponadto informuje się, że pracownikowi Wydziału Nadzoru Właścicielskiego, realizującemu te zadania, zostały również powierzone inne obowiązki służbowe wynikające z opisu stanowiska pracy, których realizacja zbiegła się z ustawowym terminem importowania plików do systemu IPE”. Wojewoda podkreślił, że proces weryfikacji przekazywanych przez jednostki plików sprawozdawczych jest czasochłonny. Pracownik odpowiedzialny za realizację czynności wynikających z przepisów ustawy weryfikuje ogromną liczbę plików, dostosowuje je do formy właściwej do zaimportowania. Weryfikuje także błędy zawarte w plikach, które w celu wyeliminowania musi uprzednio skonsultować z właściwą jednostką. Niezależnie od powyższego każdy import pliku sprawozdawczego do systemu IPE zakończony zostaje wygenerowaniem „raportu z importu”, który również zostaje przekazany właściwej jednostce, przy czym mają one niejednokrotnie problem z właściwym odczytaniem ww. raportu.

(Dowód: akta kontroli str. 329-336)

Powyższe wyjaśnienia nie zasługują na uwzględnienie ze względu na fakt, że Wojewoda powinien zapewnić właściwą realizację ustawy *o ujawnieniu*, m.in. poprzez zapewnienie adekwatnej liczby pracowników, którzy realizują zadania nałożone ustawą *o ujawnieniu*. W ocenie zespołu kontrolnego realizacja w imieniu Wojewody obowiązków wynikających z przepisów ustawy *o ujawnieniu* tylko przez jednego pracownika Wydziału Nadzoru Właścicielskiego nie jest wystarczająca dla zapewnienia prawidłowego i sprawnego wykonywania ustawowych obowiązków.

B. Realizacja przez Wojewodę obowiązków, o których mowa w art. 1a ust. 3, art. 4a ust. 2 i ust. 3 ustawy o ujawnieniu.

Stosownie do przepisu art. 1a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*, starostowie zostali zobligowani do przekazania Wojewodzie uzupełnionych wykazów²¹, o których mowa w art. 1 ust. 1 ww. ustawy w terminie do 19 maja 2013 r. Natomiast Wojewoda w terminie do 19 lipca 2013 r. miał przekazać dane z otrzymanych wykazów GGK (art. 1a ust. 4 ustawy). Jak opisano w pkt. A starostowie importując uzupełnione wykazy do IPE bezpośrednio przekazywali je GGK, z wyłączeniem Wojewody, który był jedynie zobowiązany do nadzoru nad ich kompletnością.

²⁰ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 29 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

²¹ Właściwi starostowie, zostali zobowiązani do sporządzenia i przekazania właściwym wojewodom, marszałkom województw, wójtom, burmistrzom i prezydentom miast wykazów nieruchomości, które na mocy odrębnych przepisów przeszły na własność Skarbu Państwa i stanowią jego własność albo własność jednostek samorządu terytorialnego, a także niestanowiących własności Skarbu Państwa albo własności jednostek samorządu terytorialnego i niepozostających w posiadaniu ich właścicieli, nieruchomości zabudowanych, w których lokale zajmowane są przez osoby objęte przepisami ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. *o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego* (Dz. U. z 2005 r. Nr 31, poz. 266, z późn. zm.).

Jak wynika z oświadczenia²² Wojewody, wszyscy starostowie województwa śląskiego przekazali uzupełnione wykazy importując je bezpośrednio do IPE, a 6 starostów²³ i 4 prezydentów miast na prawach powiatu²⁴ poinformowało o kompletności w części ewidencyjnej, pierwotnie złożonych wykazów.

(Dowód: akta kontroli str. 193-194)

Pracownik Oddziału do Spraw Gospodarki Nieruchomościami Skarbu Państwa przedstawił zespołowi kontrolnemu 10 pism, którymi właściwi starostowie bądź prezydenci miast na prawach powiatu, informowali o zasileniu systemu IPE uzupełnionymi wykazami stosownie do art. 1a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*, bądź zobowiązywali się w podanym przez siebie terminie do zaimportowania wykazu do IPE. Potwierdzenie zasilenia systemu IPE uzupełnionymi wykazami znalazły tylko informacje zawarte w pismach nadesłanych przez dwa podmioty²⁵.

(Dowód: akta kontroli str. 295-306)

Zespół kontrolny ustalił, że w kontrolowanym okresie do IPE zaimportowanych zostało jedynie 6 wykazów z 4 powiatów²⁶, przy czym 2 importów²⁷ dokonał Centralny Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej (dalej: CODGiK). Ustalono natomiast, że w dniach podawanych przez poszczególne organy system IPE był zasilany sprawozdaniami.

(Dowód: akta kontroli str. 193-194, 339-341)

W wyjaśnieniach dotyczących różnic pomiędzy złożonymi oświadczeniami przez poszczególne jednostki i informacjami przekazanymi przez Wojewodę, a danymi zaimportowanymi do IPE, Wojewoda wskazał²⁸, że sposób dokonywania uzupełnień wykazów poprzez sprawozdania był efektem pisma GGK²⁹, w którym Geodeta jednoznacznie wskazał, że uzupełnienie wykazów odbywa się za pomocą plików sprawozdań, a technicznie praca starosty opiera się na dodawaniu i usuwaniu działek/nieruchomości w plikach sprawozdań, które nie zostały ujęte w wykazie lub zostały wykazane przez pomyłkę oraz na uzupełnieniu informacji niezawartych w wykazie. Geodeta informował, że możliwość importu wykazów mają tylko jednostki, które nie przestały plików wykazów i nie rozpoczęły sprawozdawczości. Ponadto Wojewoda odwołując się do treści zawartych w „Podręczniku użytkownika modułu Nieruchomości Skarbu Państwa” podkreślił, że import danych do IPE w zakładce „Wykaz” może być dokonany tylko przez te powiaty, które do dnia 19 maja 2013 r. nie rozpoczęły procesu sprawozdawczości.

(Dowód: akta kontroli str. 19-24, 193-194)

Stosownie do przepisów art. 1a ust. 3 ustawy *o ujawnieniu*, Wojewoda Śląski:

- z własnej inicjatywy przypominał wszystkim jednostkom o obowiązku uzupełnienia wykazów, o których mowa w art. 1 ust. 1 ustawy *o ujawnieniu* i konieczności ich przekazania;

(Dowód: akta kontroli str. 19-24, 33)

²² Pismo Wojewody Śląskiego, Piotra Litwy z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

²³ Starosta: wodzisławski, pszczyński, żywiecki, tarnogórski, rybnicki i raciborski.

²⁴ Prezydent miasta na prawach powiatu: Mysłowice, Bytom, Jaworzno, Zabrze.

²⁵ Prezydenta Miasta Bielsko-Biała i Prezydenta Miasta Świętochłowice.

²⁶ Powiat miast: Bielsko-Biała, Rybik i Świętochłowice oraz powiat rybnicki.

²⁷ Powiat miasta Bielsko-Biała i powiat rybnicki.

²⁸ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 7 maja 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

²⁹ Pismo Głównego Geodety Kraju, Kazimierza Bujakowskiego z dnia 9 kwietnia 2013 r., KN-5040-11/13.

- wzywał podmioty, które zaimportowały niepełne wykazy lub wykazy z błędami do ich uzupełnienia;

(Dowód: akta kontroli str. 19-24, 32)

- wzywał jednostki do uzupełnienia wykazów powołując się na pisma oraz ustalenia i zestawienia błędów opracowane przez GGK i Ministra Administracji i Cyfryzacji. W takich przypadkach Wojewoda kierował do wszystkich starostów i prezydentów miast na prawach powiatów pisma, w których przywoływał stwierdzone przez ww. organy błędy, bądź też kierował indywidualne pisma do starostów szczegółowo wskazując błędy, jakie w swoim wystąpieniu podał Minister lub GGK;

(Dowód: akta kontroli str. 19-29, 32, 167-168, 241-244)

- po otrzymaniu informacji z Urzędu Miasta Żory o możliwości niewywiązania się z ustawowego terminu przekazania wykazu z powodu długotrwałej choroby pracownika odpowiedzialnego za uzupełnienie i aktualizację wykazów, Wojewoda wystosował pismo do Prezydenta Miasta Żory zalecające podjęcie działań zapewniających wywiązanie się z ustawowego obowiązku.

(Dowód: akta kontroli str. 19-24, 31)

Uaktualnienie zestawienia zbiorczego odbywa się zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu* poprzez sprawozdania.

Wojewoda po wygenerowaniu z IPE plików, o których mowa w § 6 rozporządzenia *w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego* przekazywał je za pośrednictwem poczty elektronicznej wszystkim jednostkom nieposiadającym dostępu do IPE, a zobowiązanym do sporządzania sprawozdań z ujawniania w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostkom samorządu terytorialnego. W informacjach przekazywanych drogą elektroniczną, poza załączonymi ww. plikami, pracownik Oddziału do Spraw Gospodarki Nieruchomościami Skarbu Państwa wskazywał okres, w którym jednostka powinna przekazać sprawozdanie, zaznaczał, że *sprawozdanie stanowi zestawienie nieruchomości według przysługujących jednostce praw własności na maj 2009 r. i na taką datę należy je aktualizować*, a w wiadomościach dotyczących sprawozdań za I półrocze 2014 r. udzielał również wskazówek odnośnie poprawnego wypełniania kolumn i aktualizacji plików. Ponadto pracownik ww. Oddziału informował o możliwości kontaktu telefonicznego w przypadku problemów z uzupełnieniem sprawozdania.

(Dowód: akta kontroli str. 193-194, 325-326, 342-349)

Pismami kierowanymi do wszystkich starostów i prezydentów miast na prawach powiatu, Wojewoda wskazywał właściwy sposób generowania szablonów sprawozdań. Przypominał też, że dla pozostałych jednostek on sam przekazuje wygenerowane szablony i importuje sprawozdania przez nie przesłane.

(Dowód: akta kontroli str. 19-24, 30)

W kontrolowanym okresie Wojewoda Śląski kierował pisma do wszystkich jednostek, a także indywidualnie do poszczególnych starostów lub prezydentów miast na prawach powiatu powołując się na ustalenia GGK oraz Ministra Administracji i Cyfryzacji, wskazywał zakres wymaganych uzupełnień w przekazywanych sprawozdaniach.

(Dowód: akta kontroli str. 19-26, 30, 167-168, 205-209, 212)

Na podstawie przedstawionej dokumentacji ustalono, że w przypadku stwierdzenia braku półrocznego sprawozdania, Wojewoda przypominał właściwej jednostce o zaległości i wzywał do przekazania kolejnego sprawozdania, prosząc jednocześnie o skorygowanie nieprawidłowości jakie zaistniały w wojewódzkim zestawieniu zbiorczym w odniesieniu do tego podmiotu. W wyniku takich pism, w 7 przypadkach³⁰ wójtowie złożyli oświadczenia o zakończeniu procesu regulacji prawnej w zakresie ujawnienia lub udzielili dodatkowych wyjaśnień, w 6 przypadkach³¹ jednostki przekazały sprawozdania za II półrocze 2013 r., a w pozostałych przypadkach pisma pozostały bez odpowiedzi, ale jak wynika z wyjaśnień Wojewody jednostki te zobowiązały się przekazać sprawozdania w kolejnym okresie sprawozdawczym.

(Dowód: akta kontroli: str. 19-24, 172-189, 241-280)

W piśmie z dnia 16 kwietnia 2014 r. Wojewoda - Pan Piotr Litwa poinformował zespół kontrolny, że nie wzywał podmiotów, które nie przekazały sprawozdań w określonym terminie, bowiem poprzedni Wojewoda przyjął system powiadamiania i dyscyplinowania opierający się na przekazywanych e-mailach i wyżej opisanych pismach³².

(Dowód: akta kontroli str. 283-284)

Zespół kontrolny ustalił, że w jednym przypadku³³ Wojewoda wezwał organ do zaimportowania pliku sprawozdania, bądź przekazania go na adres poczty elektronicznej Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego. W związku z brakiem odpowiedzi ze strony Prezydenta Miasta Świętochłowice, Wojewoda ponowił pismo, lecz i ono pozostało bez odpowiedzi. W związku z powyższym, podmiot ten został wpisany do planu kontroli Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w 2014 roku.

Niezależnie od powyższego w dniu 13 lutego 2014 r. Prezydent Miasta Świętochłowice dokonał importu sprawozdania do IPE.

(Dowód: akta kontroli str. 19-24, 205-208, 217-219)

Biorąc pod uwagę ustalenia zespołu kontrolnego oraz wyjaśnienia Wojewody, uzasadnione jest stwierdzenie, że nadzór Wojewody nad terminowym przekazywaniem sprawozdań przez zobowiązane podmioty nie jest wystarczający. Wojewoda tylko w jednym przypadku wezwał do nadesłania zaległego sprawozdania, a liczba skierowanych wezwań do nadesłania kolejnych sprawozdań w związku z brakiem sprawozdań za poprzednie półrocza jest nieproporcjonalna do stwierdzonych braków i nie może zostać oceniona jako właściwe wywiązanie się przez Wojewodę z ustawowych obowiązków.

W odniesieniu do monitorowania przez Wojewodę składania przez poszczególne podmioty wniosków do sądów o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego stwierdzono, że Wojewoda w tym zakresie również nie w pełni wykorzystywał dostępne środki nadzoru. Wojewoda odwołując się do liczby jednostek przekazujących sprawozdania i obszerności zawartych w plikach danych podał, że analiza sprawozdań jest dokonywana tylko pod kątem wyeliminowania błędów, które uniemożliwiłyby import plików do

³⁰ Wójtowie gmin: Goleszów, Konopiska, Świnna, Ożarówice, Lędziny, Szczyrk, Zawiercie.

³¹ Wójtowie gmin: Popów, Goleszów, Świnna, Konopiska, Zawiercie, Bojszowy.

³² Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 16 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

³³ Urząd Miasta Świętochłowice.

systemu IPE (brak znaczników modyfikacji, zdublowanie nieruchomości, braki w części sprawozdawczej). Podkreślił też, że nie jest możliwa analiza treści sprawozdań pod kątem liczby składanych wniosków do sądów o ujawnienie w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości, a informacja o zauważonych brakach, w tym także informacja o stwierdzeniu braku księgi wieczystej jest przekazywana telefonicznie właściwym jednostkom. Natomiast obraz liczby składanych wniosków daje analiza dodatkowych kwartalnych sprawozdań przekazywanych Wojewodzie, zawierających informacje o wszystkich wnioskach dotyczących nieruchomości, składanych na bieżąco, nie tylko wg. stanu na 2009 r. Ponadto monitorowanie procesu ujawniania nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego w księgach wieczystych oraz składania wniosków do sądów jest niezbędne w celu przekazywania dodatkowych środków z rezerwy celowej, jak również w celu sporządzenia sprawozdania dla Ministra Finansów z wykonania budżetu państwa³⁴. Weryfikacja zakładania ksiąg wieczystych dla ww. nieruchomości odbywa się natomiast przy okazji innych zadań prowadzonych przez Wydział Nadzoru Właścicielskiego, np. postępowania komunalizacyjne. Niemniej jednak szczegółowe sprawdzenie ujawnienia w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego przez poszczególne jednostki jest możliwe w trakcie prowadzonej kontroli.

(Dowód: akta kontroli str. 205-209, 212-214, 241-244)

W 2013 roku pracownicy Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (dalej: ŚUW) przeprowadzili 5 kontroli mających na celu sprawdzenie wykonania obowiązku wynikającego z przepisów art. 2, art. 2a, art. 3, art.3a ustawy *o ujawnieniu*, przez kontrolowane organy. Wprowadzenie do planu kontroli ŚUW na 2013 rok tematu ujawniania w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego zaproponowała Dyrektor Wydziału Nadzoru Właścicielskiego, w związku niekompletnymi sprawozdaniami przekazywanymi przez zobowiązane podmioty. Z inicjatywy Wydziału Nadzoru Właścicielskiego przeprowadzono kontrole w Gminie Bobrowniki, Gminie Dębowiec, Urzędzie Miasta i Gminy Krzanowice, Urzędzie Miasta i Gminy Koziegłowy, zaś w Urzędzie Miasta Gliwice kontrola została przeprowadzona z polecenia Wojewody Śląskiego. Kontrole zostały przeprowadzone przez pracowników Wydziału Kontroli na podstawie imiennych upoważnień. Kontrolowane podmioty były oceniane w dwóch obszarach³⁵: *Ujawnianie w księgach wieczystych prawa własności do nieruchomości gminy* (w przypadku Urzędu Miasta Gliwice: *Ujawnianie w księgach wieczystych prawa własności do nieruchomości Skarbu Państwa i Gminy Gliwice*) oraz *Rzetelność i terminowość przekazywania sprawozdań z wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 2 oraz art. 2a z dnia 7 września 2007 r. o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego*. Wystąpienia pokontrolne zawierały oceny cząstkowe z każdego z obszarów. Poszczególne jednostki zostały następująco ocenione:

- pozytywnie z uchybieniami oceniono Prezydenta Miasta Gliwice w drugim z kontrolowanych obszarów;

³⁴ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 10 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

³⁵ Zgodnie z otrzymanymi Wystąpieniami pokontrolnymi.

- pozytywnie z nieprawidłowościami oceniono: Prezydenta Miasta Gliwice oraz Wójta Gminy Bobrowniki w pierwszym z kontrolowanych obszarów, zaś Wójta Gminy Dębowice w obydwu obszarach kontroli;
- negatywnie zostali ocenieni: Wójt Gminy Bobrowniki w drugim obszarze, a także w obydwu kontrolowanych obszarach Burmistrz Miasta i Gminy Koziegłowy oraz Burmistrz Miasta Krzanowice.

Wszystkie kontrole zakończyły się skierowaniem do podmiotów zaleceń pokontrolnych. W 2 przypadkach Wojewoda przyjął informację o realizacji zaleceń³⁶, a w 3 przypadkach po otrzymaniu pisma zawierającego informacje o realizacji zaleceń przyjął tylko ich część³⁷ i zwrócił się o dalszą ich realizację.

(Dowód: akta kontroli str. 47-141)

Wojewoda w trakcie realizacji przepisów ustawy *o ujawnieniu* nie stwierdził³⁸, aby organy zobowiązane do wykonywania zadań wynikających z art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ww. ustawy, nie wywiązywały się z nałożonego obowiązku, zatem nie było przypadków zawiadomień kierowanych do organów sprawujących nad nimi nadzór³⁹. Wojewoda nie otrzymał też od żadnego starosty bądź prezydenta miasta na prawach powiatu informacji o niewykonywaniu ustawowych obowiązków przez zobowiązane jednostki.

Wojewoda wskazał, że mając na względzie liczbę nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym, proces ich ujawnienia w księgach wieczystych wymaga jeszcze dużo czasu i wielu nakładów finansowych.

(Dowód: akta kontroli str. 19-24)

Pismem z dnia 11 października 2013 r. Wojewoda Śląski w oparciu o dyspozycje GGK zwrócił się do wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie sprawozdawczym o potwierdzenie zakończenia czynności ujawniania prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego w księgach wieczystych. Jednostki, które pomyślnie zakończyły proces sprawozdawczy, czyli uzupełniły wszystkie pięć części wykazu miały to potwierdzić poprzez złożenie oświadczenia wg. wzoru przekazanego przez GGK.

(Dowód: akta kontroli str. 27)

Z terenu województwa śląskiego tylko Prezydent Miasta Rybnika złożył oświadczenie o kompletności wykazu. Wojewoda ustalił jednak, że wykaz nie jest kompletny i wymaga dalszego uzupełnienia, o czym zawiadomił Prezydenta Miasta Rybnika i nie przekazał otrzymanego oświadczenia GGK.

(Dowód: akta kontroli str. 19-24, 169-171)

Pismem Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji z dnia 19 listopada 2013 r. (sygn. DAP-WN-0740-212013/LKa) przekazany został do wojewodów dezyderat nr 14 sejmowej Komisji Kontroli Państwowej w sprawie uregulowania stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego, z prośbą o przekazanie informacji na temat stanu realizacji ustawy *o ujawnieniu*, szczególnie w zakresie działań nadzorczych podejmowanych przez wojewodów

³⁶ Dotyczy Prezydenta Miasta Gliwice, Burmistrza Miasta Krzanowice.

³⁷ Dotyczy Wójta Gminy Dębowice, Wójta Gminy Bobrowniki, Burmistrza Miasta i Gminy Koziegłowy.

³⁸ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 7 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

³⁹ art. 4a ust. 3 ustawy *o ujawnieniu*.

w stosunku do podmiotów wypełniających zadania ustawowe. Ponadto w związku z opinią Komisji Kontroli Państwowej wskazana została potrzeba zintensyfikowania działań nadzorczych podejmowanych w wyżej opisanym zakresie dotyczącym gospodarowania nieruchomościami sektora publicznego. Ustalenia zespołu kontrolnego nie dają podstaw do stwierdzenia, że Wojewoda podjął dodatkowe zintensyfikowane działania nadzorcze; Wojewoda wyjaśnił powyższe prowadzeniem zintensyfikowanych działań nadzorczych przez cały okres obowiązywania ustawy⁴⁰.

(Dowód: akta kontroli str. 19-24)

Mając na względzie liczbę podmiotów w stosunku do których Wojewoda sprawuje nadzór w związku z realizacją przepisów ustawy *o ujawnieniu*, w opinii zespołu kontrolnego nie można przyjąć, że działania podejmowane przez Wojewodę Śląskiego były wystarczające dla realizacji ww. przepisów, bowiem Wojewoda nie egzekwował nadsyłania zaległych sprawozdań przez zobowiązane jednostki.

Zobligowanych do przekazywania Wojewodzie sprawozdań jest 395 podmiotów (w tym 36 starostów i prezydentów miast na prawach powiatów, którzy bezpośrednio zasilali system IPE sprawozdaniami oraz 359 podmiotów nieposiadających dostępu do IPE, dla których importu sprawozdań do IPE dokonuje Wojewoda) natomiast do dnia 7 lutego 2014 r. Wojewoda zaimportował do IPE jedynie 135 sprawozdań⁴¹. Ponadto w ocenie zespołu kontrolnego Wojewoda w niewystarczającym stopniu sprawował nadzór nad wykonywaniem przez zobowiązane podmioty obowiązku wynikającego z art. 2 ust. 1 i 2 oraz art. 3 i 3a cyt. ustawy, o czym świadczy liczba działek dotąd nieujawnionych w księgach wieczystych tj. 211 457. Według stanu na dzień 7 lutego 2014 r. z terenu województwa śląskiego ujawnionych w księgach wieczystych zostało 580 441, co stanowi 73% ogólnej liczby działek, których właścicielem jest Skarb Państwa lub jst⁴².

(Dowód: akta kontroli str. 19-24)

C. Wywiązywanie się przez Wojewodę z obowiązku, o którym mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego.

W myśl § 6 rozporządzenia *w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego*, Wojewoda generuje z IPE i przekazuje właściwym podmiotom, pliki na których następnie podmioty sporządzają półroczne sprawozdania, o których mowa w art. 4a ust. 1 ustawy *o ujawnieniu*.

Wojewoda Śląski generował i przekazywał pliki jednostkom nieposiadającym bezpośredniego dostępu do IPE, tj. 181 podmiotom: urzędom gmin, urzędom miast, nadleśnictwom, regionalnym zarządom gospodarki wodnej, agencji nieruchomości rolnych i Urzędowi Marszałkowskiemu. Natomiast

⁴⁰ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 7 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

⁴¹ Informacja dla Rady Ministrów dotycząca realizacji ustawy z dnia 7 września 2007 r. *o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1460), Marzec 2014 r. – wersja robocza przygotowana przez Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji.

⁴² *ibid.*

starostowie jako organy reprezentujące Skarb Państwa w gospodarowaniu nieruchomościami, samodzielnie generowali z IPE pliki sprawozdań⁴³.

(Dowód: akta kontroli str. 142-145)

Zespół kontrolny dokonał analizy generowania przez Wojewodę plików sprawozdań z IPE dla 8 podmiotów⁴⁴ w każdym okresie ustalonym przepisami ww. rozporządzenia, tj. generowanie plików, na których następnie sporządzone zostały sprawozdania za I półrocze 2013 roku, za II półrocze 2013 roku i za I półrocze 2014 roku.

Tak wygenerowane pliki były następnie przekazywane za pośrednictwem poczty elektronicznej do właściwych adresatów, przy czym zespołowi kontrolnemu przekazano jedynie e-maile stanowiące potwierdzenie przekazania plików w II półroczu 2013 roku i w I półroczu 2014 roku. Powyższe Wojewoda tłumaczył⁴⁵ nieistnieniem ustawowego obowiązku przechowywania dokumentacji w celu aktualizacji danych oraz ograniczoną pojemnością skrzynki e-mail.

(Dowód: akta kontroli str. 193-194)

W związku z powyższym, zespół kontrolny nie miał możliwości zweryfikowania terminu przekazania przez Wojewodę właściwym podmiotom wygenerowanych plików za I półrocze roku 2013. Podkreślić jednocześnie należy, że przyjęty system obsługi korespondencji mailowej prowadzonej w związku z realizacją przepisów ustawy *o ujawnieniu*, w ocenie zespołu kontrolnego stanowi naruszenie przepisów rozporządzenia *w sprawie instrukcji kancelaryjnej, jednolitych rzeczowych wykazów akt oraz instrukcji w sprawie organizacji i zakresu działania archiwów zakładowych*, co zostało szczegółowo opisane w pkt. A.

W trakcie analizy danych zapisanych w IPE, a dotyczących I półrocza 2013 roku, zespół kontrolny stwierdził, że:

- w dwóch przypadkach⁴⁶ (na 8 badanych, czyli w 25%) generowania plików dokonano z przekroczeniem ustawowego terminu, tj. do końca marca 2013 r. Pliki zostały wygenerowane 4 kwietnia 2013 r., czyli 4 dni po terminie. Jednocześnie nie ma możliwości ustalenia w jakim terminie ww. pliki zostały przekazane Wójtowi Gminy Pawłowice i Wójtowi Gminy Świerklany, bowiem nie przedstawiono zespołowi kontrolnemu dokumentacji to potwierdzającej, gdyż niezarchiwizowano e-maili przekazujących sprawozdania.

(Dowód: akta kontroli str. 285-287)

Z wyjaśnień Wojewody wynika, że powodem opóźnienia wygenerowania plików sprawozdań z IPE „była długotrwała (trwająca 12 dni roboczych) przerwa techniczna w pracy systemu *Integrującej Platformy Elektronicznej, która uniemożliwiła zachowanie wyznaczonych prawem terminów*”. Potwierdzeniem powyższego jest pismo Wojewody Śląskiego z dnia 19 marca 2013 r., którym Wojewoda zwrócił się do Głównego Geodety Kraju z informacją o możliwości naruszenia terminów,

⁴³ Pismo Wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 10 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

⁴⁴ Urząd Gminy Porąbka, Urząd Gminy Istebna, Urząd Gminy Mstów, Urząd Miasta i Gminy Kłobuck, Urząd Gminy Pawonków, Urząd Gminy Pawłowice, Urząd Gminy Świerklany, Urząd Gminy Pszów.

⁴⁵ Pismo wojewody Śląskiego, Pana Piotra Litwy z dnia 9 kwietnia 2014 r., sygn. KOIII.1610.1.2014.

⁴⁶ Urząd Gminy Pawłowice, Urząd Gminy Świerklany.

o których mowa w ustawie o ujawnieniu i rozporządzeniu w sprawie uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego w związku z awarią systemu, a także informacja zwrotna GGK, którą potwierdzono awarię IPE w okresie 4-19 marca 2013 r.

(Dowód: akta kontroli str. 330-336)

Zespół kontrolny przyjął przedstawione wyjaśnienia dotyczące opóźnień w związku z awarią systemu IPE trwającą w dniach 4-19 marca 2013 r.

W odniesieniu do generowań sprawozdań za II półrocze 2013 r. i I półrocze 2014 r., zespół kontrolny dokonując analizy na pobranej próbie ustalił, że wszystkie pliki sprawozdań zostały wygenerowane i przekazane właściwym podmiotom w terminie określonym w przepisach.

(Dowód: akta kontroli str.285-287)

Ponadto mając na uwadze terminy dokonanych przez Wojewodę generowań plików dokumentów, o których mowa w § 3 pkt 1 ww. rozporządzenia w stosunku do poszczególnych powiatów należy stwierdzić, że w pierwszym półroczu 2013 r. w czterech przypadkach⁴⁷ na 36 przeanalizowanych⁴⁸ (tj. 11,1%) pobrań z IPE dokonano z przekroczeniem ustawowego terminu, przy czym w przypadku powiatu pszczyńskiego Wojewoda dwukrotnie generował pliki (29 marca 2013 r. i 4 kwietnia 2013 r.), zaś w odniesieniu do miasta Bielsko-Biała pierwsze generowanie z systemu miało miejsce 22 marca 2013 r. i zakończyło się niepowodzeniem, bowiem wystąpił błąd krytyczny, w związku z czym zostało ponowione w dniu 5 kwietnia 2013 r. Przyczyną była opisana powyżej awaria systemu teleinformatycznego.

* * *

Po zbadaniu realizacji przepisów ustawy o ujawnieniu w księgach wieczystych prawa własności nieruchomości Skarbu Państwa oraz jednostek samorządu terytorialnego przez Wojewodę Śląskiego,

zalecam:

1. Egzekwowanie od poszczególnych jednostek przekazywania półrocznych sprawozdań, zgodnie z art. 4a ust. 1 ustawy o ujawnieniu.
2. Wzmocnienie nadzoru nad terminowym przekazywaniem przez jednostki półrocznych sprawozdań.
3. Wzmocnienie nadzoru nad wykonywaniem przez zobowiązane podmioty obowiązku wynikającego z art. 2, art. 2a, art. 3 oraz art. 3a ustawy o ujawnieniu.
4. Zasilanie na bieżąco systemu IPE otrzymywanymi od jednostek plikami sprawozdań.
5. Czytelne i jednoznaczne opisywanie plików sprawozdań importowanych do IPE.
6. Ewidencjonowanie w elektronicznym systemie obiegu dokumentacji otrzymywane od jednostek wiadomości elektroniczne zawierające półroczne sprawozdania oraz wiadomości elektroniczne zawierające wygenerowane przez Wojewodę pliki, o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 13 września 2012 r. w sprawie

⁴⁷ Powiat: pszczyński, rybnicki, żywiecki i miasto Bielsko-Biała.

⁴⁸ 17 starostw i 19 miast na prawach powiatu.

uzupełnienia i uaktualnienia zestawienia zbiorczego nieruchomości Skarbu Państwa i jednostek samorządu terytorialnego dla obszaru całego kraju.

Mając na uwadze powyższe, zgodnie z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej, proszę o nadesłanie, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania wyżej wymienionych uwag i wniosków, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Z upoważnienia

SEKRETARZ STANU
w Ministerstwie Administracji i Cyfryzacji

Stanisław HUSKOWSKI

Wykonano w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Wojewoda Śląski

Egz. Nr 2 – a/a

Sporządził: Zespół kontrolny